

KATALOG IZLOŽBE

IZLOŽBA

Nakladnik

Muzej grada Zagreba

Za nakladnika

Vinko Ivić

Autor teksta

Zdenko Kuzmić

Lektura i korektura

Marina Smokvina

Grafičko i likovno oblikovanje kataloga

Miljenko Gregl

Design i izrada CD-ROMa

Maja Šojat - Bikić

Realizacija

LASER plus d.o.o.

Naklada

300 primjeraka

Autor koncepcije izložbe

Zdenko Kuzmić

Stručni suradnik

Slavko Šterk

Likovno oblikovanje izložbe

Ivan Ružić

Marketing

Durđa Sorić

Tehnička izvedba

Stjepan Bogec

Zvonko Devjak

Krešo Kupres

Boris Mašić

Tihomir Stančec

Damir Živko

Ivica Živko

V L A D I M I R
G U T E Š A
P R V I
F O T O G R A F
M U Z E J A
G R A D A
Z A G R E B A

Tiskanje kataloga i realizaciju izložbe

financijski je potpomogao:

Gradski ured za kulturu, Zagreb

©2000. Muzej grada Zagreba

MUZEJ GRADA ZAGREBA

ZAGREB 2000

ŽIVOTOPIS

VLADIMIR GUTEŠA, fotoamater Zagreb (16.1.1888.-27.12.1960. god.). U Zagrebu je završio Višu trgovacku školu 1905. godine i potom do umirovljenja 1950. godine radio kao bankovni činovnik. Godine 1953. postaje službeni fotograf u Muzeju grada Zagreba. Bio je predsjednik Fotokluba Zagreb (1936/37. god.). Fotografijom se počeo baviti 1902. godine. Snimao je portrete, krajolike, kulturno-povijesne spomenike i arhitekturu. Svoje je radove izlagao na međunarodnim i nacionalnim izložbama fotografije: Beč, 1907. god. priznanje za fotografije slika izrađenih u uljenom tisku, Zagreb 1910., 1913.; Daruvar 1940. god. Njegove fotografije, osim dokumentarne imaju i umjetničku vrijednost, a odlikuju se istančanim osjećajem za kompoziciju. Već je 1913. godine snimao autochrom dijapositive. Posebnu pozornost posvetio je zagrebačkim motivima, a za rada u Muzeju, fotografijom je pratilo urbanistički razvoj Zagreba. Bavio se i slikarstvom radio je akvarele, te crtao poglavito motive starog Zagreba, najprije kao samouk, potom je učio kod A.V. Hanzena, V. Kirina, te O. Postružnika i G. Likana. Izlagao je na izložbama ULUH-a (1952. i 1956. god.). Svoja djela darovao je Muzeju grada Zagreba.

Jednu od fotografija Vladimira Guteše video sam prvi puta davne 1970. godine, prilikom jednog od mojih dolazaka u Fotoklub Zagreb. Bila je to fotografija »Znatiželja« nastala 1937. godine, koja kao da je već svojim nazivom odredila našu vezu, a danas doživljava svoje oživotvorene njegovom izložbom koja se održava u ustanovi u kojoj je Guteša ostavio svoj duboki trag, a meni omogućio da znatiželjno krenem tim tragom, na način koji upravo simbolički opisuje fotografija našeg prvog susreta. Na fotografiji vidimo malog znatiželjnika, kako vireći kroz otvor u plotu otkriva, vjerojatno za njega jedan posve novi svijet, njemu nepoznat, i zato tako zanimljiv. Na tragu mogućeg razumijevanja i iza nedokučivog krije se možda nešto lijepo, beskrajno ljudsko, a opet tako daleko. Tjeskobne misli kao da vrludaju tom smušenom glavom - zbog čega ta barijera i taj mali prozor u svijet čine taj svijet mojoj glavici tako nepristupačnim? Ili je obrnuto? Možda je taj dječak doživio ovaj otvor poput objektiva, zumirajući moguće događaje i pretvarajući ih u jednu posve novu priču. Možda nam baš taj mali isječak, viđen iza ograde, otkriva velikog čovjeka, znatiželnog poput njega samog, čovjeka istih ideja i nakana - proviriti, zabilježiti, zapamtiti i trajno virkanjem zabilježiti djeliće života i prošlosti te nastojanja jedne generacije, ili pak sraz među mnogima, ili ono najlepše - dijalog među mnogima. Iza ove pregrade krije se sijaset informacija, bezbroj ljudskih sudbina, a ja odabirem baš to mjesto i baš taj prostor - mali, omeđen interesom, posve novim saznanjem, maštovito neishitren, prostor nove istine, nove spoznajnosti. Poruka je mnogo, vjerujem tom virku, i sve više osjećam potrebu da i sam zavirim. Otvaram maksimalno blendu, u želji da ništa ne izgubim i - koga pronalazim? - Vladimira Gutešu početkom stoljeća, točnije godine 1902. kako otkriva čudesno lijepu sliku stvorenu svjetлом, čudesno sredstvo koje nam je ponudio Daguerre nudeći nam nas same, otkrivene trivijalnom slikom na metalu, omogućujući nam da spoznamo da nismo sami i da svijet pripada svima, sa svim svojim problemima, ljepotama i zamkama, darujući nam izvor koji i danas baštimo. Iz njega je proistekla jedna nova slika svijeta, izvor je to njene demokratičnosti, beskrajne informatičnosti, točnosti i brzine. Vizualna se usamljenost pretvara u globalnu sliku svijeta i događaja, bez obzira na kontinent i jezične barijere, bez obzira na boju kože; uspostavljen je jezik kojemu ne treba prevoditelj - univerzalan, jer govori svima čisto i prepoznatljivo; morfološki jasan, tečan, lako se uči, blizak i primjeren nadolazećem čovjeku - čovjeku slike.

Kamo krećem? Vjerojatno u nešto lijepo, istraživalački zanimljivo. Znam da mi neće biti lako, jer »upastik« u nečiji život, posebice u život osobe koju nisam poznavao, nimalo mi ne olakšava put, ali će zato, uvjeren sam, učiniti i moj život bogatijim, a nekome omogućiti, zahvaljujući mom trudu, barem malo uživanja i ljepote kojima se i sam nadam. Nije to samo nada, veći vjera u čudesno lijepo, a bez koje bih osjećao samo silan strah od mogućeg nanošenja gubitka osobi koja je u životu imala jedinu nakamu - uživati u ljepoti podarenog prirodom i prenositi ju na druge nesobičnim darivanjem vlastitoga talenta i dosega naučenog, pretvarajući svijet u kojem živi, premda i u mrvicama, u jednu novu pozornicu. Pozornica je to pravog života, ponekad grubog, ponajviše lijepog, ali nadasve interesantnog i vrijednog.

Zdenko Kuzmić

